

Sociolog Petr Hampl: Čas zakázat “vyvraceče hoaxů?”

- CZ24 News | 14. května 2021



Při všech zákazech a státních regulacích má být dodržována zásada přiměřenosti. Stát se má lidem, firmám a dokonce korporacím plést do života pouze tam, kde je jisté, že stav bez regulace je mnohem větším zlem než stav s regulací. A to, i když vezmeme v úvahu, že opatření může být provedeno mizerně a neobratně a že se projeví tendence státních úředníků ke korupci a zneužívání moci. Nicméně je mnoho oblastí života, kde je nedokonalý státní zásah lepší než žádný.

Obávám se, že to začíná platit i o průmyslu „vyvracení fake news“ a „odhalování dezinformací.“ Vlastně to jsou takové saturninovské kanceláře uvádění věcí na pravou míru. Což je v zásadě skvělý nápad. Mnohdy narazíme na zajímavou informaci a nemáme čas trávit několik hodin ověřením zdroje. A bylo by skvělé, kdyby takových kanceláří bylo několik navzájem konkurenčních. Zárodek toho vidíme v USA, kde „fact check“ funguje v New York Times, a zároveň taky v trumpovském Breitbartu. O férovosti nemůže být ani řeči, ale určitá forma konkurence existuje.

To ale není případě České republiky. U nás je tomu tak, že:

Existuje několik projektů, které jsou ovládány jednou skupinou lidí a jednají ve shodě. Fakticky se jedná o monopol.

Žádný ze zmíněných „kontrolovačů“ (demagog.cz, manipulatori.cz, iluminator.cz) se nesnaží vystupovat nestranně. Dokonce se nesnaží nestrannost ani předstírat. Poslední ilustrací tohoto

principu je kauza Vrbětice.

Lži, které šíří vlastní strana, jsou bagatelizovány (viz. např. případ, kdy redaktorka České televize nepravdivě tvrdila, že Ježíš se podle Bible narodil na útěku)

Jsou zaměňovány hodnocení a konstatování faktů. Když např. Ivan David označuje útok NATO na Jugoslávii za „agresi“, server Demagog to označuje za lež. Jestli ale budeme označovat bombardování za agresi nebo za přátelskou pomoc, to je otázka morálního hodnocení, nikoliv faktů, které by se daly prokazovat. Prokazatelným faktem je pouze to, že Bělehrad opravdu byl bombardován.

Názory a hodnocení jsou mnohdy nepravdivě vydávána za fakta (např. ve sporu o globální klimatickou změnu jsou politická stanoviska Mezivládního panelu označována za nezpochybnitelná fakta (viz. např. zde)

Cíleně poškozují politické protivníky tím, že se snaží vytvořit dojem, že není žádný rozdíl mezi nimi a budovateli fantazijních světů. To se týká např. neustálých útoků na Novou republiku Ivana Davida. Konec konců, i já jsem se stal terčem stejného stylu lživého útoku, když server Manipulátoři přinesl článek „Učitelství noviny, Hampl a chemtrails“. Autor ví, že jsem rozhodným odpůrcem řeči o chemtrails, ale pokusil se vyvolat dojem, že právě já teorie o chemtrails šířím.

Server Demagog označil dánského fyzika Henriho Svenmarka za autora „pseudovědecké konspirační teorie“. Ve skutečnosti se jedná o špičkového a všeobecně respektovaného vědce...

Občas přinášejí vyložené lži. Například, když server Demagog označil dánského fyzika Henriho Svenmarka za autora „pseudovědecké konspirační teorie“. Ve skutečnosti se jedná o špičkového a všeobecně respektovaného vědce, který působí jako ředitel centra pro výzkum slunečního klimatu na Univerzitě v Kodani. Napsal dlouhou řadu odborných textů, které publikují špičkové vědecké časopisy a jsou často citovány. Server Manipulátoři shrnuje informaci o tomto solidním vědci slovy „Máme tedy nějaká zjištění o práci pana Svensmarka? Pokud jsou jeho teorie přijímány, brány za potvrzené, děje se to jen na obskurních webech konspirátorů, kteří se pomocí šíření pavědy snaží ovlivňovat veřejné mínění.“ Jinými slovy, server Manipulátoři prokazatelně šíří lži.

Není pak divu, že se skutečnými lžemi nemají „bojovníci proti hoaxům“ žádný problém. Když o mě napsal server Aktuálně.cz natolik lživě, že i policejní vyšetřování jednoznačně prokázalo, že redaktorka Heroldová „zveřejnila nepravdivé údaje“, nestálo jim to za zmínku. Pochopitelně. Tohle všechno by nepředstavovalo žádný problém, kdyby se jednalo o nadšeneckou aktivitu, které někdo věří, a někdo nikoliv. Jenže současní „bojovníci proti hoaxům“ ovlivňují většinu velkých inzerentů, jejich články slouží jako podklady pro omezování lidských práv a občanských svobod a jejich činnost celkově ohrožuje svobodnou diskuzi, a tím i řešení dlouhé řady problémů. Přitom není žádných dokladů o tom, že by v důsledku jejich činnosti ubývalo lidem, co věří naprostým pitomostem.

Můžeme tedy konstatovat, že činnost serverů typu demagog.cz či manipulatori.cz ohrožuje demokratické zřízení a lidská práva

Můžeme tedy konstatovat, že činnost serverů typu demagog.cz či manipulatori.cz ohrožuje demokratické zřízení a lidská práva. Je na místě, aby jejich činnost byla podrobena důsledné státní kontrole, případně zcela zestátněna. O tom, jak se bude zacházet s informacemi, o tom nechť

rozhodují občané ve volbách. A nikoliv úředníci v centrále Aspenu, Nadace otevřeného společnosti či manažeři velkých bankovních domů.

Autor: Petr Hampl

Zdroj: <https://www.petrhampl.com>